

ПРОГРАМА
фахового іспиту при вступі на навчання
для здобуття ступеня магістра зі спеціальності
D3 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма - Менеджмент персоналу)

Фахові випробування проводяться з метою:

- перевірки відповідності знань, умінь і навичок вступників програмовим вимогам;
- виявлення та оцінки рівня навчальних досягнень вступників;
- оцінки ступеня підготовленості вступників до подальшого навчання в Університеті за освітньо-професійною програмою підготовки магістра з спеціальності 073 Менеджмент (на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Зміст тестових завдань визначається атестаційною комісією відповідно до змісту та рівня підготовки вступників.

Завдання фахових випробувань полягає у тому, щоб оцінити наступні знання та вміння вступників:

- методів і принципів прийняття управлінських рішень;
- основних законів ринкової економіки;
- основних технологій маркетингу;
- створення і запровадження інформаційних системи і технологій для застосування у різноманітних галузях, відповідно до сучасних вимог і концепцій;
- організації та планування завдань в різних сферах людської життєдіяльності;
- здійснення інформаційного моделювання для забезпечення ефективного функціонування систем різного класу;
- здійснення комп'ютерної інформаційної підтримки, автоматизації й оптимізації виробничих процесів;
- використання методології та технології проектування, побудови, упровадження, супроводу й експлуатації управлінських структур у різних галузях;
- використання системи електронної комерції та електронного бізнесу;
- використання розподілених та інформаційних систем та мережі, Інтернет-проектів та Інтернет-технологій;
- використання методів і засобів аналізу процесів та явищ;
- використання методів, принципів і технологій оцінювання ефективності систем та процесів;
- здійснення документування, формування та оформлення супровідної документації в управлінських задачах.

I. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Тема 1. Операційна система

Операційна система Windows призначення і налаштування до роботи: призначення операційної системи за узгодженням апаратних частин. Інтерфейс користувача: основні елементи інтерфейсу користувача; використання миші і клавіатури; запуск програм і відкриття документів; керування файлами. Операційна система Windows підключення пристроїв, робота з дисками, операції з даними. Встановлення самонастроювальних і звичайних пристроїв: установка самонастроювального обладнання; налаштування системних ресурсів; налаштування засобів мультимедіа. Диски і дисководи, робота з даними. Робота з даними: резервне копіювання файлів; архівація файлів; відновлення файлів; захист файлів від вірусів.

Тема 2. Пакети прикладних програм: MS Word

Спеціалізований пакет MS Word. Призначення та основні функції текстового процесора; інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги); основні засоби роботи з текстом (введення тексту, редагування тексту, таблиці в тексті. Структура вікна редактора Word. Створення документів, збереження файлів, додаткова інформація про файл, пошук файлів, захист документів за допомогою пароля. Способи редагування тексту, копіювання, переміщення та вилучення фрагментів за допомогою миші та клавіатури. Форматування символів, видозміна тексту. Поняття про абзац у редакторі Word. Форматування абзаців. Створення таблиць, форматування таблиць, здійснення розрахунків у таблицях. Включення графічних об'єктів, ілюстрацій, математичних формул, побудова діаграм. Створення великих документів, що складаються з кількох вкладених. Режими головного документа, створення змісту документа, предметного покажчика. Встановлення загальних режимів редактора. Коректування помилок, перевірка лексики, сортування тексту. Попередній перегляд вигляду документа. Друкування документів.

Тема 3. Пакети прикладних програм: MS Excel, MS Access

Табличний процесор MS Excel: призначення та основні функції табличного процесора; інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги); основні засоби роботи з таблицею (введення інформації, редагування, форматування); правила запису формул. Вікно Excel, рядки та стовпці таблиці, меню та панелі інструментів, поле імені та рядок формул. Уведення та виправлення тексту, позначення комірок, рядків та стовпців, копіювання та переміщення позначених фрагментів. Вибір шрифту, зміна кольору, висоти рядків та ширини стовпців, авто форматування. Використання формул та математичних функцій. Створення діаграм, різні види діаграм. Вставлення малюнків та текстових фрагментів. Друкування таблиць. Збереження файлів та їх пошук. Створення списків користувача. Обробка та фільтрація таблиць даних. Авто фільтр. Сортування рядків, статистична обробка даних.

Тема 4. Програми обробки зображень Corel Draw, Adobe Photoshop, Power Point

Види графічних файлів (растрові та векторні, розбіжності). Програма обробки растрових графічних файлів (Adobe Photoshop). Програма з обробки векторних графічних файлів Corel Draw: призначення та основні функції графічного редактора;

інтерфейс (панелі управління, падаючі меню, система допомоги). Редактор створення презентацій Power Point. Термін презентація, межа застосування презентацій, необхідність, що може входити до презентації; програмні засоби для створення та проведення презентацій, MS Power Point як засіб створення презентацій.

Тема 5. Глобальна мережа Internet.

Можливості глобальної мережі: електронна пошта; Word Wide Web; FTP; групи новин. Використання Internet: призначення комп'ютерних мереж; локальні та глобальні мережі (основні поняття, історія, протоколи, служби); основні поняття Word Wide Web: Web-канали, Web-сторінка, гіпертекстові посилання, адреса документів, засоби перегляду Web; браузер Internet Explorer (відкриття сторінки, робота з гіпертекстовими посиланнями, робота з декількома вікнами, налаштування браузера). Використання поштових програм: загальні відомості щодо електронної пошти; загальний порядок роботи із поштою; структура повідомлення електронної пошти (заголовок, поле тексту).

Тема 6. Алгоритми.

Структура програми мовою Бейсік. Алфавіт мови BASIC. Величини. Арифметичні вирази. Функції. Оператор присвоєння. Оператори вводу даних з програми. Оператор вводу даних з клавіатури. Оператор виводу даних. Оператори звертання до підпрограми. Оператори умовного і безумовного переходу. Оператор циклу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Берко А. Ю. Системи баз даних та знань. Книга 1. Організація баз даних та знань : [навч. посіб.] / А. Ю. Берко, О. М. Верес, В. В. Пасічник. – Львів: «Магнолія-2006», 2019. – 584 с.
2. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.І. Пушкаря. К. : Видавничий центр „Академія”, серія „Альма-матер”, 2001. – 686 с.
3. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.І. Пушкаря. – К. : Видавничий центр „Академія”, серія „Альма-матер”, 2003. – 704с
4. Кухарська Н.П. Інформатика та комп'ютерна техніка: Навч. пос. / Н.П. Кухарська, Т.Є.Рак, Р.О. Григорчук, О.Б. Зачко, О.О. Смотрич. – Львів: ЛДУ БЖД України, 2011. – 120 с.
5. Мельникова О.П. Економічна інформатика. Навчальний посібник. / О.П. Мельникова. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 424 с.
6. Основи програмування (мовою Java): курс лекцій / Придатко О., Хлевной О., Бурак Н. – Львів : ЛДУ БЖД, 2019. – 180 с.

II. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Управлінські відносини як предмет менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки. Спільне та відмінне між менеджером та підприємцем. Рівні управління, групи менеджерів. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Існуючі парадигми менеджменту.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Закони та закономірності менеджменту: закон відповідності систем цілям; закон відповідності організації системи зовнішньому середовищу; закон інтеграції управління; закон економії часу; закон інерції систем; закон еластичності систем; закон безперервного удосконалення систем.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні цілі організації. Класифікація принципів менеджменту. Принцип цілеспрямованості. Принцип ієрархічності. Принцип динамічної рівноваги. Принцип економічності управління. Принцип урахування інтересів. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 3. Історія розвитку менеджменту

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні.

Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінських наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід.

Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних та вітчизняних вчених. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 4. Організація як об'єкт управління

Поняття організації. Ознаки організації. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних. Різновиди організацій: органістичні та механістичні, прості та складні, формальні та неформальні. Загальні риси організацій: ресурсний, вертикальний та горизонтальний поділ праці, залежність від зовнішнього оточення, об'єктивність управління, структуризація.

Організація як відкрита динамічна система: керуюча та керована підсистеми. Ефект синергії. Модель організації як відкритої системи: параметри «входу», процес перетворення, параметри «виходу».

Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямої дії. Загальні характеристики зовнішнього середовища: об'єктивність, взаємозв'язок факторів, складність динамічність, невизначеність. Оцінка факторів зовнішнього середовища. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації. Культура організації. Типи організацій в Україні.

Тема 5. Функції та технологія менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту.

Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту.

Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, мінливість, стійкість.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок.

Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розроблення стратегії. Базові стратегії. Оперативне планування на засадах застосування адміністративних та економічних важелів. Тактика, політика, процедури, правила. Загальна характеристика бізнес-планування.

Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Тема 7. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія та взаємовплив структур організації. Сутність організаційної структури управління та їх роль в досягненні мети. Елементи структури. Види організаційних структур управління. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Комбіновані організаційні структури управління. Єдиноначальність: поняття, сутність. Централізація і децентралізація.

Принципи побудови організаційних структур управління. Фактори, які впливають на формування організаційної структури. Критерії оцінки організаційної структури управління. Методи вибору організаційної структури управління. Проектування організаційних структур управління. Формування структурних елементів.

Тема 8. Управлінські рішення: суть, види, методи прийняття

Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Тема 9. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти

керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керівництва та континіуму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стиля менеджера. Особливості національних систем керівництва.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 10. Організаційні зміни та ефективність системи управління

Сутність та основні параметри організаційних перетворень. Організаційні зміни та управління ними. Моделювання процесу організаційних перетворень. Опір змінам. Система подолання опору організаційним змінам.

Сутність результативності та ефективності менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність управління.

Показники економічної, організаційної та соціальної ефективності управління, їх склад і методи визначення

Комплексний підхід до удосконалення управління організаціями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балаш Л., Лисюк О., Саміло А., Ковальчук О. Операційний менеджмент: навч. посіб. / частина 1. Львів, 2024. 194 с.
2. Березівський П.С., Михалюк Н.І., Балаш Л.Я., Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. Львів : «Новий світ - 2000». 2015. 620 с. (Гриф Міністерства освіти і науки України, лист № 1/11-18289 від 18.11.2014 р.).
3. Друкер Пітер. Виклики для менеджменту ХХІ століття. Київ. Видавнича група КМ-БУКС, 2020. 240с.
4. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник. К. : Ліра-К. 2018. 528 с.
5. Дяченко Т.О. Основи менеджменту: навч. посібник. М-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т. К.: Кондор, 2010. – 174
6. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене. К.: Кондор, 2006. 664 с.

ІІІ. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Тема 1. Економічна теорія – фундаментальна теорія ринкової економіки

Економіка як об'єкт економічного дослідження. Місце економічної теорії в системі економічних наук. Основні функції економічної теорії. Макроекономіка і мікроекономіка. Макроекономіка і економічна політика. Національне багатство як передумова і результат економічної діяльності суспільства. Основні макроекономічні показники.

Основні проблеми організації економічного життя суспільства. Потреби та їх класифікація. Економічні ресурси та фактори виробництва.

Економічна система: суть, структура та основні риси. Класифікація економічних систем. Перехідна (трансформаційна) економіка як система, її зміст та основні риси. Власність, її суть, основні види та місце в економічній системі.

Тема 2. Теоретичні і практичні основи ринкової економіки

Принципи організації ринкової економіки. Основні функції, структура та інфраструктура сучасного ринку.

Механізм функціонування ринку. Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкової економіки. Ціна та її значення в ринковій економіці.

Поняття конкуренції та її значення в ринковій економіці. Особливості ціноутворення в умовах ринку. Цілі фірми та типи ринкових структур. Чотири моделі ринку (ринкових ситуацій), їх характерні риси і поширення: досконала конкуренція, чиста монополія, монополістична конкуренція, олігополія. Антимонопольне законодавство. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство. Необхідність та методи антимонопольного регулювання.

Еволюція ролі держави в економіці. Практична функція макроекономічних теорій. Основні форми державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки.

Тема 3. Підприємництво в ринковій економіці

Підприємництво: суть, суб'єкти, основні принципи та ознаки. Види підприємництва. Підприємство і підприємництво. Організаційно-правові форми підприємництва: індивідуальне підприємство; товариства (партнерства); корпорація (акціонерне товариство). Класифікація підприємств. Менеджмент у системі ринкових відносин. Маркетинг: зміст і основні принципи.

Капітал фірми: суть і основні форми. Основний і оборотний капітал. Виробництво і витрати підприємства. Доходи фірми. Валовий та середній дохід. Суть та функції прибутку. Норма прибутку. Методи оптимізації прибутку. Стимулююча роль прибутку.

Тема 4. Доходи, їх джерела і розподіл

Суть і види доходів. Джерела формування доходів. Функціональний розподіл доходів. Сімейні доходи, їх рівень, джерела та структура. Заробітна плата як основна форма доходу в ринковій економіці. Форми і системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Механізм державного регулювання ринку праці. Нерівномірність в розподілі доходів: причини і показники вимірювання. Крива Лоренца і коефіцієнт Джині. Соціальний захист населення в умовах ринкової економіки.

Тема 5. Макроекономічна нестабільність та політика держави

Циклічність як форма економічного розвитку. Класифікація економічних циклів. Інфляція: суть, види, причини, соціально-економічні наслідки. Антиінфляційна політика держави. Зайнятість та безробіття. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Механізм державного регулювання зайнятості. Економічне зростання. Види, фактори, соціально-економічні наслідки економічного зростання.

Банківська система та її роль в економіці. Національний банк та його функції. Комерційні банки та їх функції. Суть та принципи кредитування. Форми та функції кредиту. Грошово-кредитна політика. Цілі, види та інструменти грошово-кредитної політики. Ефективність грошово-кредитної політики.

Фінанси: суть та види. Державний бюджет як основна ланка фінансової системи. Дефіцит державного бюджету і проблеми його збалансованості. Бюджетний дефіцит і державний борг. Податки та їх функції. Види податків. Податкова система. Фіскальна політика держави: суть та її функції. Стимулювальна та стримувальна фіскальна політика.

Тема 6. Світове господарство, глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства

Світове господарство, етапи його розвитку. Форми міжнародних економічних відносин. Світова торгівля. Міжнародний рух капіталів. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Науково-технічне співробітництво і обмін інформаційним капіталом. Міграція робочої сили. Світовий ринок товарів та послуг. Торговельний і платіжний баланс країни. Валюта, валютний курс, конвертованість грошей. Міжнародні валютно-фінансові організації і їх діяльність у сучасному світі.

Глобалізація як новий етап розвитку інтеграційних процесів у світовій економіці. Глобальна економіка та її основні риси. Глобалізація і загострення загальноцивілізаційних проблем людства. Суперечливий вплив глобалізації на світогосподарський розвиток. Концепція сталого (стійкого) розвитку. Напрями формування стратегій екорозвитку. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Економічна теорія: навчальний посібник / М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
2. Каменева Н.М., Косич М.В., Фролов О.І., Александрова О.Ю. Економічна теорія: навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 163 с.
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. Мікроекономіка / пер. з англ. Львів : Просвіта, 1999.
4. Манків Г.Н. Макроекономіка / пер. з англ. Київ : Основи, 2000. 588 с.
5. Мартин О.М. Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка). Частина 1. Мікроекономіка: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
6. Мартин О.М. Економічна теорія. Львів : ЛДУ БЖД, 2011. 252 с.
7. Мартин О.М., Харчук А.І. Економічна теорія: модульний курс. Львів : 2010. 277 с.
8. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина 1: навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 274 с.
9. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина 2: навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 324 с.
10. Мартин О.М., Харчук А.І. Основи економічної теорії. Львів, ЛДУ БЖД, 2014. 308 с.

IV. ПРАВОЗНАВСТВО

Тема 1. Господарське право

Поняття та зміст господарського права. Основні принципи господарської діяльності. Методи правового регулювання господарських відносин. Система господарського законодавства. Поняття господарських правовідносин та їх види. Учасники господарських відносин та їх правовий статус.

Тема 2. Власність та її місце в господарській діяльності України. Майнова основа господарювання

Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Поняття та зміст права власності. Форми власності на майно в Україні та суб'єкти права власності. Правовий статус державної та комунальної власності. Право приватної власності. Корпоративні

права. Особливості правового режиму окремих категорій майна у сфері господарювання.

Тема 3. Роздержавлення, приватизація та їх роль в господарській діяльності

Поняття роздержавлення та приватизації, цілі приватизації. Приватизаційне законодавство. Об'єкти приватизації та їх класифікації, їх повноваження. Суб'єкти приватизації, їх повноваження. Стадії приватизаційного процесу. Способи приватизації, їх особливості. Поняття малої приватизації в Україні

Тема 4. Податкова система України

Поняття та основні функції податків, зборів і мит. Види податків і зборів за чинним податковим законодавством. Загальна характеристика податкового законодавства. Правове регулювання окремих прямих та непрямих податків і зборів.

Тема 5. Правові засади фінансової системи України

Поняття та види фінансової діяльності в Україні. Функції фінансів.

Загальна характеристика банківської системи України. Правове становище Національного банку України та комерційних банків. Основні функції банків, їх керівні органи.

Правове регулювання страхової діяльності в Україні. Види страхування та страхової діяльності. Суб'єкти страхової діяльності.

Правове регулювання аудиту в Україні. Поняття та види аудиту в Україні. Поняття аудиторської діяльності.

Тема 6. Правове регулювання фінансового контролю в Україні

Поняття та значення фінансового контролю. Предмет, сфера та основні завдання фінансового контролю в Україні.

Види і методи фінансового контролю в Україні. Поняття та види ревізій. Поняття та правові засади проведення перевірок, спостережень, обстежень та аналізу як видів фінансового контролю.

Органи фінансового контролю в Україні.

Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація учасників зовнішньоекономічної діяльності. Правовий статус суб'єктів ЗЕД, які безпосередньо здійснюють таку діяльність, осіб, що забезпечують функції щодо управління ЗЕД, споживачів та посередників.

Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими для іноземних суб'єктів господарювання. Принципи здійснення ЗЕД. Економіко-правові засоби регулювання ЗЕД: стимулюючі та обмежувальні.

Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічного договору.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. К.: Вид. Паливода А. В., 2004. 336 с.
2. Господарський кодекс України Відомості Верховної Ради України 2003. №№ 18 - 22. Ст. 144.
3. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 29, ст. 377

4. Закон України “Про банки і банківську діяльність” Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6, ст.30
5. Закон України “Про страхування” Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, №№ 12-13, ст.28
6. Закон України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 13, ст.110
7. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50
8. Господарське право (Загальна частина): Підручник За редакцією В. С. Щербини, В. В. Резнікової: К.: Ліра-К, 2023. 588 с.
9. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
10. Господарське право: Підручник. 4-те вид., доп. і перероб. За ред. О. П. Подцерковного. Одеса: Фенікс, 2024. 584 с.